

Statusnotat vedr. fastholdelse og fiksering med bælte og remme i psykiatrien i 2009

Med henblik på at reducere antallet af fikseringer og fastholdelser samt reduktion af den samlede længde af fikseringerne, uden at dette fører til en stigning i anvendelsen af beroligende medicin, redegøres der i følgende notat for brugen af de nævnte tvangsforanstaltninger i Region Midtjylland.

Dato 21-06-2010
Mads Sinding Jørgensen
Tel. +45 8728 4250
Mads.s.joergensen@ps.rm.dk

1-30-74-63-08

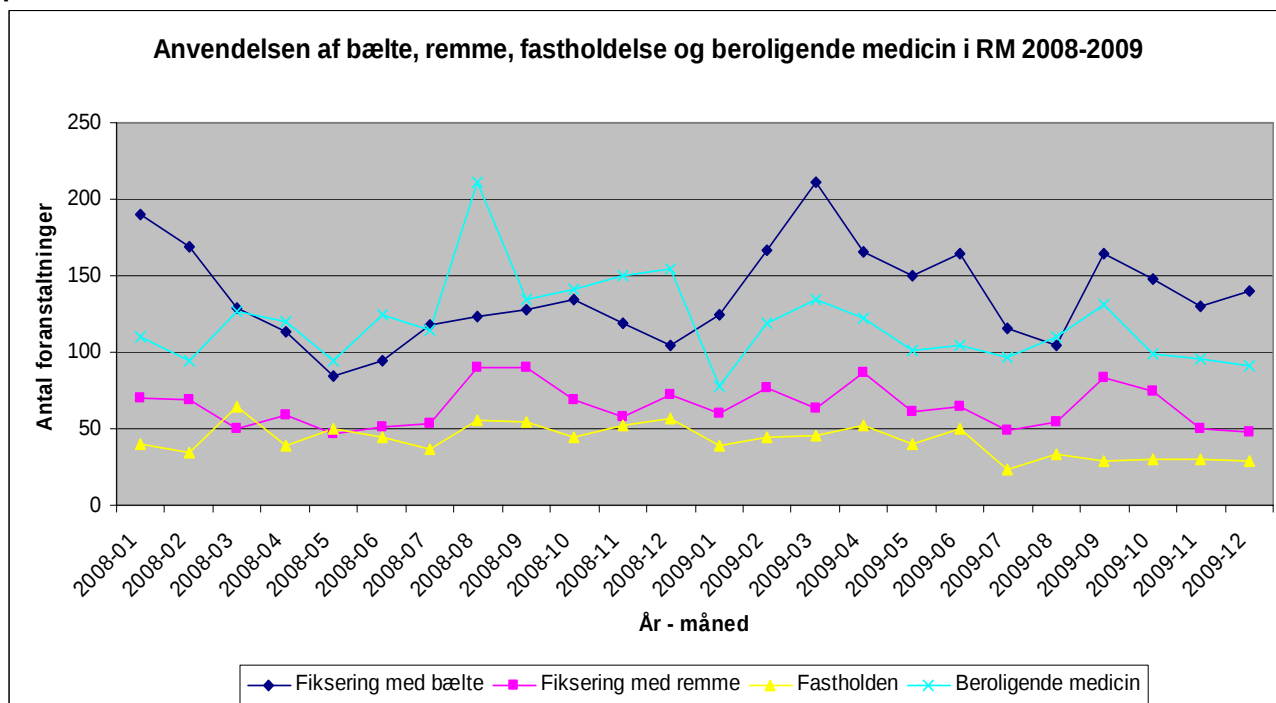
Om de nævnte tvangsforanstaltninger siger psykiatriloven:

Side 1

- Tvangsfiksering med bælte, remme og handsker må kun anvendes i det omfang, det er nødvendigt for at afværge, at en patient udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme eller helbred, eller hvis patienten forfølger eller på anden lignende måde groft forulemper medpatienter eller øver hærværk af ikke ubetydeligt omfang.
- Fysisk fastholdelse af en patient er ifølge psykiatriloven muligt, hvis patienten udsætter sig selv eller andre for en nærliggende fare for skade på legeme eller helbred, eller hvis patienten forfølger eller på anden måde groft forulemper medpatienter eller øver hærværk af ikke ubetydelig omfang.
- Beroligende medicin kan kun gives med magt til en patient, såfremt det af en læge vurderes at være af afgørende betydning for bedring af en meget urolig tilstand.

Status viser, at antallet af fikseringer med remme samt antallet af fastholdelser har befundet sig på et stabilt niveau de seneste to år (jf. graf 1 i det følgende). Hvad angår bæltefiksering og tvangsmedicinering med beroligende medicin, er der også tale om et forholdsvis stabilt niveau – dog med mindre udsving. Eksempelvis blev der i august 2008 foretaget 211 tvangsbehandlinger med beroligende medicin, hvilket er en del over gennemsnittet på 119. Ligeså kan ses et mindre udsving i antallet af bæltefikseringer i maj måned 2009 (211 mod et gennemsnit på 137). Der er dog tale om udsving som i høj grad kan tilskrives enkeltpatienter.

Graf 1: Anvendelsen af fiksering med bælte, fiksering med remme, fastholdelse og beroligende medicin i voksenpsykiatrien i Region Midtjylland, opgjort pr. måned i perioden 2008-2009

Kilde: Sundhedsstyrelsens tvangsdatabase, dato for udtræk 22. april 2010. Der gøres opmærksom på, at tallene for 2009 endnu ikke er endeligt valideret af Sundhedsstyrelsen.

Et vigtigt parameter, når omfanget af fikseringer monitoreres og vurderes, er længden af fikseringerne. Lange fikseringer bør så vidt muligt undgås, hvorfor det også er positivt, at knap 70 % af alle bæltefikseringer foretaget i Region Midtjylland i 2009 var under 12 timers varighed. Til sammenligning var det tilsvarende tal på nationalt niveau i 2008 godt 60 %, som det fremgår af følgende tabel 1 (der sammenlignes med tal for 2008, da der endnu ikke foreligger nationale tal for 2009).

Tabel 1: Længden af bæltefikseringer i Region Midtjylland 2009 sammenlignet med hele landet i 2008, opgjort i intervaller

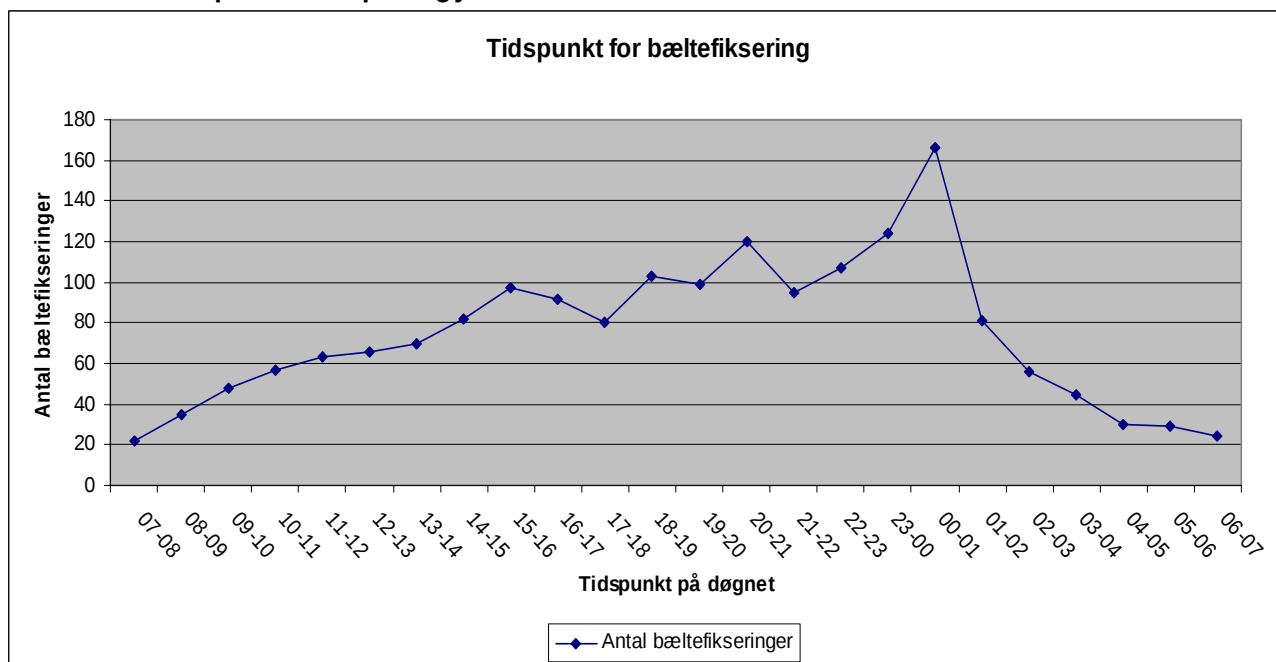
Region Midtjylland	Region midtjylland 2009	Hele landet 2008 ¹
0-12 timer	69,7 %	60,8 %
12-24 timer	17,7 %	19,8 %
1<2 døgn	7,4 %	10,3 %
3 eller flere døgn	3,0 %	6,0 %

Kilde: Sundhedsstyrelsens rapport "Anvendelsen af tvang i psykiatrien i 2008" og Sundhedsstyrelsens tvangsdatabase, dato for udtræk 27. april 2010. Der gøres opmærksom på, at tallene for 2009 endnu ikke er endeligt valideret af Sundhedsstyrelsen.

Af følgende graf 2 og tabel 2 fremgår det, at langt størstedelen af alle de bæltefikseringerne, der er foretaget i Region Midtjylland i 2009, har fundet sted i aften- eller nattetimerne.

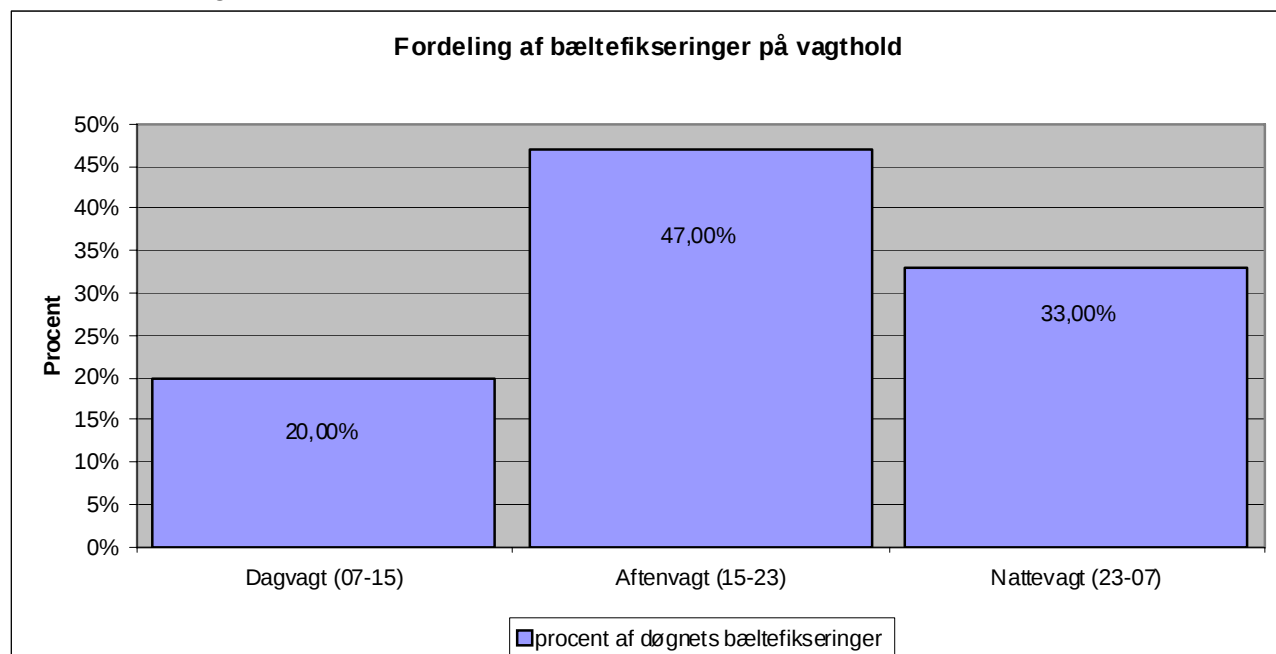
¹ Der findes endnu ikke nationale tal for 2009, derfor sammenligningen med 2008.

Graf 2: Alle bæltefikseringer i voksenpsykiatrien i Region Midtjylland i 2009, opdelt i forhold til tidspunkt for påbegyndelse

Kilde: Sundhedsstyrelsens tvangsdatabase, dato for udtræk 22. april 2010. Der gøres opmærksom på, at tallene for 2009 endnu ikke er endeligt valideret af Sundhedsstyrelsen.

Tabel 4: Alle bæltefikseringer i voksenpsykiatrien i Region Midtjylland i 2009, opdelt i forhold til vagthold

Kilde: Sundhedsstyrelsens tvangsdatabase, dato for udtræk 22. april 2010. Der gøres opmærksom på, at tallene for 2009 endnu ikke er endeligt valideret af Sundhedsstyrelsen.

Set i forhold til inddelingen i vagthold fremgår det, at tæt ved 80 % af alle fikseringerne er påbegyndt under aften- eller nattevagten, mens knap en fjerdel af alle bæltefikseringerne er foretaget mellem kl. 22 og 01.